

Verslag van de informatieavonden voor parochianen over de ontwikkelingen in de parochie ten aanzien van de 4 kerken op 10 en 11 december 2024 in respectievelijk De Engel en De Zilk

In De Engel waren 130 mensen aanwezig, in De Zilk ± 120.

De avonden worden ingeleid en voorgezeten door de heer Hein Steneker, verbonden aan het pastoraat bisdom Rotterdam.

Na het uiteenzetten van de visie van het pastoraal team door pastoor Bosma, het financiële overzicht van de parochie door Koen Dejonghe en de visie van het bestuur op de toekomst door Fred Broersen, is er gelegenheid tot het stellen van vragen en het maken van opmerkingen.

Naar aanleiding van de visie van het pastoraal team:

Zoals Willibrordus huis en haard heeft verlaten om de boodschap van geloof, hoop en liefde te verkondigen, wordt aan ons gevraagd om gezamenlijk een reis te maken om het geloof te delen, uit te dragen en daarmee verder op te bouwen. Dit zal niet alleen vreugde, maar ook ongemakken met zich meebrengen. Het pastoraal team wordt ondersteund door het leiderschapsteam. Zij adviseren op het gebied van liturgie, catechese en diaconie.

Om een levendige parochie met relevantie voor de samenleving te zijn hebben we ons geloof, maar vooral ook elkaar nodig.

✓ Blijven de doordeweekse vieringen in de Engelbewaarderskerk en in de H. Hart van Jezuskerk doorgaan?

Zolang de kerken niet aan de eredienst zijn onttrokken blijven deze vieringen gehandhaafd.

Vanuit de aanwezigen wordt gevraagd om mee te nemen dat de doordeweekse vieringen 'huiselijker' zijn als zij in een kleinere ruimte worden gehouden, zoals eerder gebeurde in de St. Jozef en St. Martinuskerk.

✓ Als de kerken aan de eredienst zijn onttrokken, is het voor andere geloofsgemeenschappen dan mogelijk de kerk te betrekken? Als men een kerk wil sluiten moet hier een waardige bestemming voor worden gezocht. Het bisdom heeft hierin de eindbeslissing. Het gebruik van het gebouw door andere kerkgenootschappen is mogelijk, echter alleen als zij onderdeel uitmaken van de Raad van Kerken.

✓ Een kerksluiting kan verlies van parochianen bewerkstelligen vanwege de eigenheid van de gemeenschap.

Het christelijke geloof is in de geschiedenis altijd op reis geweest. De verkondiging en het belijden van het geloof gebeurde op steeds weer andere plekken. Soms achter heggen, in huizen en schuren en later in kerken. En al heeft elke kerk zijn eigen authenticiteit, het zijn de mensen die met elkaar de gemeenschap maken. Dat betekent ook er voor elkaar zijn.

✓ *Is er aandacht voor de kinderen, worden scholen nog bezocht?*

Voor kinderen en hun familie worden er onder andere familiezondagen georganiseerd, waarbij ieder lid van het gezin catechese kan volgen op haar of zijn eigen niveau. De gezinnen die hieraan deelnemen komen vanuit alle gelederen van de parochie.

De diaken bezoekt minimaal 5 keer per jaar alle klassen van de basisscholen. Hij geeft aan dat hij zich welkom voelt.

Naar aanleiding van de financiële situatie:

De begrote uitgaven voor 2025 zijn:

- Pastoraal werk 17%
- Kosten organisatie 17%
- Personeelskosten pastoraal team 12%
- Onderhoud en gebruik kerkelijke gebouwen 54%

De begrote inkomsten voor 2025:

- Inkomsten 49%
- Te kort 51%

✓ *Van alle inkomsten moet een percentage afgedragen worden aan het bisdom, waarom?*

Dit is een vaste regel. In eerste instantie zijn we één parochie, in tweede instantie zijn we een gemeenschap met het gehele bisdom. Als de parochies niets zouden afdragen aan het bisdom komt deze gemeenschap in de problemen.

✓ *Hoe lang is het nog mogelijk om, qua onderhoud, kerken te laten bestaan?*

Het bestuur heeft de verantwoordelijkheid en de plicht om monumenten te onderhouden. De Bestuurlijke Werkgroep Onderhoud Gebouwen heeft een meerjaren onderhoudsplan opgesteld. Maandelijks wordt in het parochiebestuur besloten welk onderhoud noodzakelijk is en uitgevoerd kan worden en welk doorgeschoven naar een later tijdstip. Tegelijkertijd wordt er nu gekeken naar een mogelijke herbestemming voor de kerken.

✓ *Kunnen we, door de boer op te gaan, de parochianen bewegen om meer bij te dragen?*

Het bestuur kijkt niet alleen naar de kosten, maar zoekt ook oplossingen om meer inkomen te genereren om de balans in evenwicht te brengen.

✓ *Er worden kopers gezocht voor de H.H. Engelbewaarderskerk en de H. Hart van Jezuskerk. Stel dat de kerken leeg blijven staan, dan geldt nog steeds een onderhoudsplicht?*

Waarom worden de kerken niet meteen gesloten? De dagelijkse kosten, zoals verwarming en onderhoud blijven dan doorgaan.

De kerken worden pas aan de eredienst onttrokken als er een passende bestemming is gevonden. De bisschop gaat niet akkoord met eerdere sluiting. Direct na sluiting worden de kerken overgedragen aan de nieuwe eigenaar.

Er zijn gesprekken gaande over de verkoop met verschillende partijen. Suggesties zijn welkom.

Parochie **H. Willibrordus**

- ✓ *Het betreft een rijksmonument en een gemeentelijk monument. Verandert de status van een gebouw bij herbestemming?*

Voorwaarde is dat de herbestemming recht doet aan het gebouw.
Een gemeentelijk monument kan haar status verliezen, een rijksmonument niet.
- ✓ *Als een gebouw verkocht is, wat gebeurt er met de opbrengst?*

In De Zilk is nu grond verkocht, waar gaat dit geld naar toe?
Het geld blijft in de parochie en draagt bij om de kosten op te vangen. Maar ook daarna zal het bestuur moeten blijven zoeken naar een evenwichtige balans tussen inkomen en uitgaven.
Over de grond in De Zilk is het bestuur nog in gesprek met de ontwikkelaar. De verwachting is dat de grond in 2025 wordt overgedragen. De projectontwikkelaar is in gesprek met de gemeente Noordwijk voor de vergunningen. Bestemmingsplan technisch zijn er geen problemen met een wijziging van de functie.
- ✓ *Hoe zit het met het bestemmingsplan voor het terrein van de kerk en de pastorie?*

Hierover is nog niet gesproken met de gemeente. Eerst wordt gezocht naar een partner. Zolang er geen plan ligt verandert er niets.
- ✓ *Wat gebeurt er met de huurders van de pastorieën?*

De parochie heeft ook nog andere gebouwen die verhuurd worden, daar wordt eerst gekeken voor mogelijkheden. Maar er ligt een huurovereenkomst, deze wordt gerespecteerd.
- ✓ *Kunnen de burens dit nog dwarsbomen?*

Zoals gebruikelijk geldt ook hier een bezwaarprocedure.
- ✓ *Waarom worden er kerken gesloten in plaats van ander onroerend goed te verkopen waarmee het onderhoud betaald kan worden?*

Als onroerend goed verkocht wordt en het geld geconsumeerd, dan kunnen we tien jaar voorzien in het onderhoud en dan is het op. Op een opmerking van een van de aanwezigen '10 jaar is genoeg' wordt verontwaardigd gereageerd vanuit de zaal.
- ✓ *De toren van de H. Hart van Jezuskerk is in slechte staat, hoe ziet de toekomst eruit?*

In het verleden is de toren gerestaureerd naar de toen geldende normen. Nu zijn de veiligheidseisen aangescherpt. Recent zijn er spanbanden aangebracht om de toren te verstevigen, maar men kan niet meer veilig naar boven. Het bestuur vindt het niet noodzakelijk om de toren te behouden, echter voor de gemeente Noordwijk is de toren als landmark wel van waarde. Tijdens het gesprek met de gemeente lag er een begroting op tafel van €450.000. De gemeente is bereid hiervan €50.000 bij te dragen. Inmiddels zijn de kosten, door bouwvoorschriften, bouwmaterialen en uitvoering opgelopen tot €800.000.
Hr. W. Van H. vult aan dat de gemeente bereid is de subsidie te verhogen, mits er een uitgebreider plan op tafel komt. De gemeente heeft dit nog niet met het bestuur gecommuniceerd.

H. Willibrordus ✓

Jaarlijks wordt er bij de brief over de kerkbijdrage een balans bijgesloten. De begroting van De Zilk laat een tekort van €50.000 zien. Wat brengt de verkoop van de grond in De Zilk op en verdwijnt dit in een bodemloze put?

Op de balans zijn de incidentele baten opgenomen. Waar we rekening mee moeten houden is dat het onderhoud een meerjaren plan betreft. Het bestuur streeft ernaar om op de lange termijn kostendekkend te kunnen werken.

✓ *Is het mogelijk om bij de brief 'Actie Kerkbalans' een balans op te nemen waarbij onder andere ook de waarde van de kerk zichtbaar wordt?*

Probleem is de taxatiewaarde, wat zijn stenen waard?

✓ *Wat gebeurt er met legaten, gaan die op in het geheel? Bepaalt het bisdom de bestemming?*

Legaten zijn meestal geormerkt. Zij worden gereserveerd voor het doel dat de gever bepaald heeft. Het bisdom heeft hier geen invloed op.

✓ *Vrijwilligerswerk is liefdewerk- oud papier. Dit brengt geen kosten met zich mee. Wat gebeurt er met de kerkenveilingen?*

Door de vrijwilligers wordt mooi werk verricht, daar zitten de kosten niet. Die zitten in de gebouwen.

Het bestuur hoopt dat de kerkenveilingen doorgang blijven vinden. Zij gaat hierover in overleg met de werkgroepen.

✓ *Is het mogelijk de jaarrekening in te zien.*

Het antwoord is ja.

✓ *De Jozefkerk heeft 10 jaar leeggestaan en daarna is er sprake geweest van verschillende eigenaren. Wie is verantwoordelijk voor het onderhoud.*

Het huidige bestuur heeft het vertrouwen dat haar voorgangers alles gedaan hebben wat in hun vermogen lag en dat het gebouw op verantwoorde wijze is overgedragen. De onderhoudsplicht is overgedragen bij de verkoop.

Naar aanleiding van de visie van het bestuur:

Onze parochie is in ontwikkeling, 'een volk onderweg'. En die weg kent uitdagingen.

Er is sprake van een verkleining van het gelovige deel van de bevolking. Die kleinere groep gelovigen zal zich aan de situatie moeten aanpassen. Vanaf de dertiende eeuw konden de gelovigen gehuisvest worden in de Martinuskerk in Hillegom en in de Agathakerk in Lisse. In de negentiende eeuw werden meer kerken gebouwd om het groeiend aantal gelovigen onder te brengen. In het licht van het huidige aantal parochianen kunnen we weer toe met twee kerken.

Onze gemeenschap kent een grote groep actieve (vrijwilligers) en betrokken parochianen, die de parochie met elkaar dragen. Maar met het krimpen van de parochianen slinkt ook het aantal vrijwilligers. De werkzaamheden blijven echter hetzelfde.

In het afgelopen jaar heeft u op meerdere momenten kunnen horen en/of lezen dat het bestuur bezig is met de vraag 'Wat kunnen we doen om te voorkomen dat activiteiten stoppen omdat er te weinig geld is en er te weinig mensen zijn die het kunnen of willen dragen?'. Hoe kunnen we

Parochie **H. Willibrordus**

voorkomen dat de tuinen verloederen, de kerken niet meer schoon zijn, de koren worden opgeheven, er geen misdienaars, kosters en lectoren meer zijn? Niet omdat de parochianen er niet meer zijn, maar omdat de taken te omvangrijk zijn om door een kleinere groep te worden opgevangen. Dit is de uitdaging waar de parochie voor staat en het vraagstuk waar het bestuur zich mee bezighoudt. Als uitkomst heeft het parochiebestuur een voorgenomen besluit genomen om twee kerken te sluiten. Dit zijn de H.H. Engelbewaarderskerk en de H. Hart van Jezuskerk. Het bestuur realiseert zich dat dit parochianen van met name die kerken zal raken. Bij beide kerken ligt een geschiedenis.

Aan het voorgenomen besluit valt echter niet te ontkomen als we als parochie willen blijven voortbestaan. Een en ander gebeurt in nauw overleg met de bisschop.

De bisschop geeft het parochiebestuur en de parochie de ruimte om het beleid te formuleren en het proces te beschrijven en vorm te geven, maar zal, op grond van het verloop van dit proces en het gevonden draagvlak in de parochie, uiteindelijk het besluit nemen.

Beide trajecten zullen gelijktijdig in gang gezet worden. Het kan echter zijn dat er voor één van kerken eerder een goede bestemming gevonden wordt. Dan zal het proces daar ook eerder worden afgerond. Tot die tijd zullen de eucharistievieringen op beide locaties gewoon doorgaan.

Het bestuur wil op een waardige manier afscheid nemen van de twee kerken en dit proces samen met alle parochianen in betrokkenheid doorlopen. Laten we groeien naar een sterkere parochie en samen deel uitmaken van 'Gods volk onderweg'.

✓ *Is de sluiting van twee kerken de opdracht van het bisdom of een voorstel van het parochiebestuur aan de bisschop?*

Geeft de bisschop een positief of negatief advies?

Kan het besluit van het parochiebestuur tegen gehouden worden door de bisschop?

De katholieke kerk kent een hiërarchische structuur. Desondanks voert men op elk niveau een eigen beleid en is ook verantwoordelijk hiervoor. De bisschop begrijpt de gedachtegang van het bestuur om twee kerken te sluiten, maar heeft geen opdracht hiervoor gegeven. Wel geeft hij aan dat het bestuur het proces verder kan ontwikkelen en dat hij hierover met elkaar in contact wil blijven. Het is de bisschop die uiteindelijk het besluit tot sluiting neemt.

✓ *Wat kunnen we als parochianen doen om dit voorgenomen besluit terug te draaien?*

Vanuit breed maatschappelijk oogpunt hebben we elkaar straks steeds meer nodig.

Het met elkaar in contact blijven mag niet afhankelijk zijn van het aantal gebouwen.

Het handhaven van de kerkelijke gebouwen gaat voorbij aan de financiële realiteit.

✓ *Moet het parochiebestuur dit niet eerst voorleggen aan de parochianen?*

Op welke termijn worden de kerken gesloten?

Voor overleg met de parochianen zijn we nu hier. Het bestuur zoekt draagvlak voor het voorgenomen besluit. Op welke termijn sluiting gaat gebeuren weet het bestuur nog niet, Het proces wordt vervolgd en als er concrete plannen zijn zal het bestuur de parochianen opnieuw inlichten.

H. Willibrordus ✓

Wat is het toekomstbeleid van het bisdom? De Pancratiuskerk in Sassenheim gaat op termijn ook dicht. Waarom wordt er geen andere keuze gemaakt? Is het niet logischer om de St. Agathakerk te sluiten en de H.H. Engelbewaarderskerk open te houden als de Pancratiuskerk ook sluit?

De H.H. Engelbewaarderskerk ligt in hetzelfde marktgebied als Sassenheim. Daarom zou de H.H. Engelbewaarderskerk open moeten blijven.

De Pancratiuskerk staat op de nominatie om gesloten te worden. Is dit vanwege achterstallig onderhoud?

Uit geografisch oogpunt is het een logische gedachtegang om de H.H.

Engelbewaarderskerk open te houden. Echter het bisdom stelt vast waar de grootste populatie is. In De Engel en De Zilk zijn het relatief kleine groepen. Praktisch gezien, maar ook vanuit historisch oogpunt, is deze keuze gemaakt.

✓ *Waarom wel een kapel in De Zilk en niet in De Engel?*

Dank voor de uitnodiging. Mooi dat er een ruimte (kapel) in De Zilk blijft. Klopt dit?

Kan er garantie worden gegeven voor een ontmoetingsruimte uit de opbrengsten van de verkoop?

Kan de kapel voor de doordeweekse vieringen worden gebruikt?

Het beleid van het bisdom is dat als een kerk gesloten wordt men ook echt weg is.

Het bestuur is echter van mening dat de parochie in De Zilk een grotere, actieve en vitale gemeenschap is en dat rechtvaardigt het voornemen om daar een kleine ruimte of kapel te realiseren. De bisschop gaat hiermee akkoord. Let wel, het is de intentie en geen garantie.

✓ *De financiën zijn een breekpunt, maar hoe zit het met het teruglopend kerkbezoek?*

Worden de aanwezigen geteld?

Door de week bezoeken er zo'n 10 à 20 mensen de vieringen. Dit fluctueert. Er wordt dus geteld. Belangrijk is ook dat er vrijwilligers nodig zijn om een viering mogelijk te maken.

Maar het gaat niet alleen om het aantal, er is ook de mogelijkheid om de kerk te bezoeken voor gebed of om een kaarsje op te steken.

De heer Th. Vd M. merkt op dat de kerk in Hoofddorp veel bezoekers trekt. Misschien kan men contact opnemen met de parochie daar om mogelijkheden uit te wisselen.

✓ *Wat gebeurt er met de begraafplaatsen?*

Het beleid ten aanzien van de begraafplaatsen verandert niet. Als begraafplaatsen worden gesloten geldt er nog steeds grafrust. Na sluiting blijven zij nog 50 jaar intact.

✓ *Wat gebeurt er met de inventaris van de kerken?*

De bestemming van de inventaris is onderdeel van het proces. Spullen worden zoveel mogelijk verdeeld onder de andere kerken binnen de eigen parochie. Ook wordt er gekeken naar de behoeftes van andere parochies. Dit zijn meestal kerken in het buitenland.

Parochie
H. Willibrordus

Tot slot geeft de heer A. van der V. het parochiebestuur een compliment dat zij deze moeilijke beslissing hebben durven nemen. Hij krijgt bijval van de andere aanwezigen.

De heer L. W. geeft aan dat er bij sluiting veel emotie komt kijken, zoals hij ervaren heeft bij de sluiting van de kerk in Bennenbroek. Maar er is ook begrip voor het voorgenomen besluit. Ook de heer J. G. merkt op dat hij het spijtig vindt, hij is opgegroeid rond de H.H. Engelbewaarderskerk en daar liggen veel herinneringen. Hij sluit zich aan bij de vorige spreker.

Mevrouw P. B. geeft aan dat de sluiting van de Jozefkerk in Hillegom nog steeds pijn doet en vraagt het bestuur om bij verkoop van de twee kerken verpaupering te voorkomen.